



ΑΡΧΕΛΩΝ, Σολωμού 57, 104 32 Αθήνα, τηλ: 210 5231 342
email:info@archelon.gr, www.archelon.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΟΤΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΟ 2021

1. Η παρουσία του ΑΡΧΕΛΩΝ στη νότια Πελοπόννησο είναι συνεχής από τα μέσα της δεκαετίας του 1980, πραγματοποιώντας ερευνητικές δραστηριότητες σχετικά με την καταγραφή και την προστασία της αναπαραγωγής των θαλάσσιων χελωνών.

Οι κύριες παραλίες ωοτοκίας της θαλάσσιας χελώνας Καρέττα (*Caretta caretta*) στην νότια Πελοπόννησο έχουν ενταχθεί σε 2 περιοχές του δικτύου Natura 2000, ως εξής:

- παραλίες Λακωνικού κόλπου Μαυροβούνι, Βαθύ, Σελινίτσα, Βαλτάκι και Ευρώτα στην περιοχή GR2540003 «Εκβολές Ευρώτα, περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια περιοχή Λακωνικού Κόλπου»

- παραλία Κορώνης Ζάγκα Μεμί και παραλία Ρωμανού στην περιοχή GR2550010 «Θαλάσσια περιοχή νότιας Μεσσηνίας».

2. Το πρόγραμμα καταγραφής και προστασίας της ωοτοκίας της θαλάσσιας χελώνας Καρέττα πραγματοποιήθηκε από τέλος Μαΐου μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου 2021, από τρεις διακριτές ομάδες εθελοντών/ερευνητών στις παραλίες του Λακωνικού Κόλπου και στην παραλία της Κορώνης και του Ρωμανού. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία καταγράφηκαν συνολικά 650 φωλιές Καρέττα στις τρεις περιοχές του προγράμματος και προστατεύθηκαν πολλές από αυτές από τη θήρευση, το ποδοπάτημα και τη φωτορύπανση. Εκτός των ανωτέρω περιοχών, καταγράφηκαν 184 φωλιές στο ΝΑ τμήμα της Λακωνίας (από Πλύτρα μέχρι Μονεμβασιά) και στην Ελαφώνησο από εκπαιδευμένη ομάδα του Συλλόγου «Τουλίπα Γουλμιά» σε συνεργασία με τον ΑΡΧΕΛΩΝ.

Σε ότι αφορά τις εκθαλαστώσεις, στην καλοκαιρινή περίοδο καταγράφηκαν 9 νεκρές χελώνες από την ομάδα του Λακωνικού κόλπου, 1 νεκρή από την ομάδα της Κορώνης και 3 νεκρές στον Ρωμανό. Σημειώνεται ότι από την αρχή του 2021 μέχρι το τέλος Νοεμβρίου ο Σύλλογος «Τουλίπα Γουλμιά» κατέγραψε στην περιοχή του 36 νεκρές και 1 τραυματισμένη χελώνα.

3. Την ίδια περίοδο, ο ΑΡΧΕΛΩΝ πραγματοποίησε δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού στις παραλίες, σε τουριστικές εγκαταστάσεις και στους 2 εποχικούς Σταθμούς Ενημέρωσης στην Κορώνη Μεσσηνίας και το Μαυροβούνι Λακωνίας, στις οποίες συμμετείχαν συνολικά περί τους 2000 επισκέπτες.

4. Γενικά μέτρα προστασίας για τις παραλίες ωοτοκίας των θαλάσσιων χελωνών στην Ελλάδα περιλαμβάνονται σε Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β 1864/15-05-2020 και τροποποίηση ΦΕΚ Β 2198/05-06-2020, Παράρτημα 2Ι), που ορίζει την «απλή χρήση της παραλίας». Σύμφωνα με αυτήν, στις περιοχές ωοτοκίας οι αρμόδιοι Δήμοι μπορούν να παραχωρήσουν στις τοπικές επιχειρήσεις την «απλή χρήση της παραλίας», εφόσον διασφαλίζεται η εφαρμογή μέτρων προστασίας κατά την περίοδο φωλεοποίησης και



ΑΡΧΕΛΩΝ, Σολωμού 57, 104 32 Αθήνα, τηλ: 210 5231 342
email:info@archelon.gr, www.archelon.gr

εκκόλαψης των θαλάσσιων χελωνών. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν την απομάκρυνση των επίπλων παραλίας (ξαπλώστρες, ομπρέλες) μετά τη δύση του ηλίου, τον καθαρισμό παραλίας χωρίς βαριά μηχανήματα, την απαγόρευση κυκλοφορίας οχημάτων στην παραλία, τη μείωση της φωτο-ρύπανσης, και περιορισμό των νυχτερινών πάρτι.

Ανησυχητικό είναι ότι το 2021 καταγράφηκαν περισσότερες απειλές με βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στη διατήρηση των θαλάσσιων χελωνών και των βιοτόπων τους από ότι τα προηγούμενα χρόνια. Παρακάτω αναφέρονται σχετικές πληροφορίες για την εφαρμογή των μέτρων σε κάθε περιοχή του προγράμματος ξεχωριστά.

5. ΛΑΚΩΝΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ: Η κατάληψη πολύτιμου χώρου φωλιάσματος από έπιπλα θαλάσσης τη νύχτα στις παραλίες δημιούργησε προβλήματα τόσο στις ενήλικες θηλυκές χελώνες όσο και στην εκκόλαψη των φωλιών που βρέθηκαν εκεί. Όμως, είναι θετικό ότι μετά τα μέσα Ιουλίου και μέχρι το τέλος του προγράμματος, όλες οι παραλιακές επιχειρήσεις στις παραλίες Μαυροβούνι και Σελινίτσα απομάκρυναν τα έπιπλα θαλάσσης από την παραλία το βράδυ. Κατά το ίδιο διάστημα μόνο το 24% των επιχειρήσεων απομάκρυναν τα έπιπλα θαλάσσης από την παραλία στο Βαθύ.

Το πρόβλημα της φωτο-ρύπανσης στην παραλιακή ζώνη του Λακωνικού παρέμεινε εξαιρετικά έντονο, εκτός από τις περιοχές Βαλτάκι και Ευρώτα, που δεν έχουν φώτα. Το δυτικό άκρο της παραλίας Βαθύ και το ανατολικό άκρο της παραλίας Μαυροβουνίου παραμένουν εντελώς φωτισμένα όλη τη διάρκεια της νύχτας, ενώ προστέθηκαν νέες πηγές φωτός σε άλλα σημεία το Μαυροβούνι. Αξιοσημείωτο είναι ότι παρατηρήθηκαν μικρά χελωνάκια να αποπροσανατολίζονται από τη φωταύγεια ενώ είχαν ήδη μπει στη θάλασσα και να βγαίνουν ξανά στη στεριά.

Η καταστροφή των αμμοθινών από τη διάνοιξη και χρήση παράνομων χωματόδρομων είναι σημαντική απειλή για τους βιότοπους ωτοκίας στον Λακωνικό κόλπο. Το πλάτος του χωματόδρομου κατά μήκος των παραλιών Βαθύ και Μαυροβουνίου είναι τόσο μεγάλο που επιτρέπει και τη στάθμευση αυτοκινήτων. Παράνομοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων στην παραλία παρατηρήθηκαν και στην παραλία Βαλτάκι. Επίσης, σε σημεία της παραλίας του Ευρώτα παρατηρήθηκε επαναλειτουργία αυθαίρετων καλυμμάτων που είχαν εγκαταλειφθεί παλαιότερα.

6. ΚΟΡΩΝΗ: Στην παραλία ωτοκίας Ζάγκα-Μεμί η μεγάλη πλειοψηφία των παράκτιων επιχειρήσεων συμμορφώθηκε με την απομάκρυνση των επίπλων θαλάσσης κατά τη δύση του ηλίου. Όμως παρέμειναν στην παραλία κατά τις νυχτερινές ώρες ο εξοπλισμός θαλάσσιων σπορ, σκίαστρα και έπιπλα θαλάσσης που ανήκαν σε ιδιώτες και μείωναν τον διαθέσιμο χώρο για ωτοκία εμποδίζοντας τα ενήλικα θηλυκά αλλά και τα μικρά χελωνάκια που έτρεχαν από τις φωλιές προς τη θάλασσα.



ΑΡΧΕΛΩΝ, Σολωμού 57, 104 32 Αθήνα, τηλ: 210 5231 342
email:info@archelon.gr, www.archelon.gr

Το πρόβλημα της φωτο-ρύπανσης ήταν έντονο στα ανατολικά και δυτικά άκρα της παραλίας ωτοκίας (δηλαδή στις θέσεις Ζάγκα και Μεμί αντίστοιχα), μειώνοντας κατά πολύ την δυνατότητα των νεοσσών να φτάσουν στην θάλασσα. Επρόκειτο για ιδιωτικούς αλλά και δημοτικούς λαμπτήρες.

7. ΡΩΜΑΝΟΣ: Οι ξαπλώστρες της Costa Navarino μαζεύονταν στη δύση του ήλιου και υπήρχε πρόνοια ώστε να μην υπάρχει νυχτερινή ανθρώπινη δραστηριότητα στην παραλία. Τα φώτα του ξενοδοχείου τοποθετήθηκαν κατάλληλα ώστε να μην είναι απευθείας ορατά από την παραλία. Επίσης, τα δημοτικά φώτα στο βόρειο άκρο της παραλίας, δεν λειτούργησαν κατόπιν συνεννόησης με τη ΔΕΗ.

8. Ο ΑΡΧΕΛΩΝ πραγματοποιεί ετήσιες συστηματικές εργασίες καταγραφής και προστασίας της ωτοκίας στον Λακωνικό κόλπο από το 1985, στην Κορώνη από το 1995 και στον Ρωμανό από το 2004. Η ανάλυση των μακροχρόνιων σειρών δεδομένων δείχνει ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει αυξητική τάση και στις τρεις περιοχές.

9. Τα υπό εκπόνηση Σχέδια Διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000, στις οποίες έχουν ενταχθεί οι παραλίες ωτοκίας του Λακωνικού κόλπου και της Κορώνης, θα πρέπει να προετοιμάσουν λύσεις για τα προβλήματα που έχουν εντοπιστεί. Ωστόσο, έως ότου θεσπιστεί ένα πλαίσιο διαχείρισης για κάθε περιοχή βάσει της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, είναι πολύ σημαντικό να προστατεύονται οι παραλίες ωτοκίας και οι θαλάσσιες χελώνες με καλύτερη εφαρμογή της Κοινής Υπουργικής Απόφασης για «απλή χρήση της παραλίας». Επίσης είναι σημαντικό να εφαρμόζονται οι υφιστάμενες διατάξεις προστασίας για τις περιοχές Natura 2000.

Copyright © 2022 από ΑΡΧΕΛΩΝ